

Dosarul nr. 2ra-615/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (V. Nichitenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, I. Țurcan și Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ion Danilov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Danilov Ion
împotriva Primarului s. Baimaclia, r-nul. Căușeni, Doibani Anatolie, inginerului
cadastral Ion Racilă, Oficiului Cadastral Teritorial Căinări, intervenienți accesorii
Popovici Mihai și Popovici Vera cu privire la obligarea executării hotărârii
judecătorești, obligarea în scris să participe la instalarea bornelor de hotar,
executarea măsurărilor, întocmirea actului măsurărilor în natură, cât și semnarea
lui, asigurarea prezenței inginerului cadastral, a inspectorului de sector, a
inginerului cadastral al primăriei, a debitorilor, înscrierea ca titular al deținătorului
de teren și al planului geometric, obligarea eliberării titlurilor de autentificare a
dreptului deținătorului de teren cu modificările respective, încasarea prejudiciului
material, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de către Ion Danilov, casată hotărârea din 4 iulie 2017 a
Judecătoriei Coușeni, sediul Central, fiind emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

Danilov Ion a depus cerere de chemare în judecată la 12 aprilie 2016
împotriva Primarului s. Baimaclia, r-nul. Căușeni, Doibani Anatolie, inginerului
cadastral Ion Racilă, Oficiului Cadastral Teritorial Căinări, intervenienți accesorii
Popovici Mihai și Popovici Vera cu privire la obligarea executării hotărârii
judecătorești, obligarea în scris să participe la instalarea bornelor de hotar,
executarea măsurărilor, întocmirea actului măsurărilor în natură, cât și semnarea
lui, asigurarea prezenței inginerului cadastral, a inspectorului de sector, a
inginerului cadastral al primăriei, a debitorilor, înscrierea ca titular al deținătorului
de teren și al planului geometric, obligarea eliberării titlurilor de autentificare a
dreptului deținătorului de teren cu modificările respective, încasarea prejudiciului
material, repararea prejudiciului moral.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că dispune de 4 hotărâri
judecătorești definitive și irevocabile, privind litigiul funciar în cauză, de 4 ori s-a
adresat Primăriei comunei Baimaclia, inclusiv, cu 2 cereri primarului Anatolie

Doibani, privind onorarea obligatiei instituite prin lege de a executa hotărârea difinitivă și irevocabilă.

La 19 mai 2011 s-a adresat Organului Cadastral Teritorial Căinari pentru a i se reactualiza granițele lotului de pe lângă casă în temeiul hotărârii judecătorești din 13 aprilie 2011, însă cererea sa nu a fost satisfăcută.

S-a menționat că la 10 octombrie 2011 s-a adresat primarului A. Doibani cu cerere să privind executarea hotărârilor judecătorești din 31 ianuarie 2009 și 13 aprilie 2011.

Reclamantul a specificat că la 6 mai 2014, achitând serviciile cadastrale, preventiv anunțând primarul, să asigure prezența inginerului cadastral al primăriei din cont propriu, a adus inginerul cadastral al Oficiului Cadastral Teritorial Căinari să pregătească materialele pentru soluționarea litigiului.

Inginerul cadastral al primăriei luând cunoștință cu materialele dosarului a declarat, că lipsește bază legală pentru executarea lucrărilor solicitate și a dispărut, sabotând lucrul comisiei.

A precizat reclamantul că în legătură cu iresponsabilitatea funcționarului public, specialist în primărie, s-a adresat către Cancelaria de Stat, fiindu-i recomandat, să-l acționeze în judecată pentru repararea cheltuelilor suportate.

La 18 martie 2016 s-a adresat repetat cu cerere primarului localității, să-și onoreze obligațiile de serviciu și iarăși, acesta a manifestat aceeași iresponsabilitate.

Ion Danilov, s-a adresat cu plângere Parlamentului RM, fiind obligat directorul Anatolie Ghilas, să studieze dosarul său cadastral și ca rezultat, a fost obligat Oficiul Cadastral Teritorial Căinari, să execute lucrările necesare pentru a executa pe teren hotărârea Judecătoriei Căușeni din 13 aprilie 2011.

A indicat reclamantul că ulterior, a achitat serviciile cadastrale pentru a purcede la executarea hotărârilor judecătorești enunțate.

S-a mai indicat că la 22 mai 2014, a fost sesizată Procuratura Generală privind refuzul primarului și inginerului cadastral de a executa hotărârea judecătorească din 13 aprilie 2011, care prin răspunsul cu nr. 24.151/14-1027, îi recomandase să se adreseze în instanța de judecată cu acțiune de încasare a prejudiciului moral și material pentru refuzul de a executa hotărârea judecătorească.

A solicitat Ion Danilov obligarea primarului A. Doibani, personal, să se ocupe cu executarea hotărârii judecătorești din 13 aprilie 2011 în termeni rezonabili; obligarea în scris a primarului A. Doibani, să participe la instalarea bornelor de hotar, executarea măsurărilor, întocmirea actului măsurărilor în natură, cât și semnarea lui; asigurarea din contul primăriei, prezența inginerului cadastral A. Dodonov, a inspectorului de sector, a inginerului cadastral al primăriei, a debitorilor; înscrierea creditorului I. Danilov ca titular al deținătorului de teren ca proprietate privată a 0,002 ha din terenul cu nr. cadastral XXXXX cuprins între p. 4.5.6.7.8.9. și 1 al planului geometric; obligarea primăriei să elibereze alte Titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren - ambilor deținători cu modificările din hotărâre; în baza art. 166 și 167 CPC, recuperarea daunei materiale în sumă de 41 639,4 lei și daunei morale în sumă de 80 mii lei, în total, suma de 121 640 lei; sancționarea primarului A. Doibani și inginerului cadastral Ion Racila pentru neexecutarea hotărârilor definitive și irevocabile a Judecătoriei Căinari din 20.03.1997, a Judecătoriei Căușeni din 31.01.2009 și din 13.04.2011.

Prin hotărârea din 4 iulie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de către Danilov Ion împotriva Primarului s. Baimaclia, r-nul. Căușeni, Doibani Anatolie, inginerului cadastral Ion Racilă, Oficiului Cadastral Teritorial Căinări, intervenienți accesorii Popovici Mihai și Popovici Vera cu privire la obligarea executării hotărârii judecătorești, obligarea în scris să participe la instalarea bornelor de hotar, executarea măsurărilor, întocmirea actului măsurărilor în natură, cât și semnarea lui, asigurarea prezenței inginerului cadastral, a inspectorului de sector, a inginerului cadastral al primăriei, a debitorilor, înscrierea ca titular al deținătorului de teren și al planului geometric, obligarea eliberării titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu modificările respective, încasarea prejudiciului material, repararea prejudiciului moral a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d. 219, 225-237, vol. I).

Manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, Ion Danilov la 19 iulie 2017 a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Ion Danilov, casată hotărârea din 4 iulie 2017 a Judecătorei Coușeni, sediul Central, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care chemare în judecată depusă de către Danilov Ion a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 83, 84-92, vol. II).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a subliniat că Primarul nu este investit cu atribuții de executare a documentelor executorii, acest drept se realizează exclusiv prin intermediul executorului judecătoresc.

Or, potrivit art. 21 alin. (1) Cod de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, Ion Danilov, la 22 ianuarie 2019 (f.d. 101, vol. II), a contestat-o cu recurs solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile să fie admise integral.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 6 iulie 2018 prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 93, vol. II), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurentă a copie deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimatului la 11 martie 2019, iar la 9 aprilie 2019, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care intimații au solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avet v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs

consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, parag. 41, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentul referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Ion Danilov a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurentul au reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurentului Ion Danilov nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, temeiurile inserate în cererea de recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea de recurs spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentei nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în

concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Beniamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Ion Danilov nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ion Danilov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu